

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloquentia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Theophrastus. Capvt XXXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Theophrastus.

CAPVT XXXVI.

Theophr. di-
cūs ante
Tyrtamus.

*Ad duo
milia au-
ditorum
habuit.*

Morientis
extrema
verba. Vide
Laertium.

Theophrasto nomine dedit loquendi diuinitas, cū ante Tyrtamus vocaretur. Hic in Aristotelis sūnu educatus ingenio acri, veloci, & plane igneo, ad eam gloriam effloruit, vt non sine causa à Cicerone Philosophorum eruditissimus, & elegantissimus fuerit appellatus. Quippe cum magno praeceptorū successore, magnus, & extra omnem ingenij aēlam discipulus, ad duo auditorum milia habuit, totius Græciæ frequentissimo concursu celebratus. Atque inter has eloquentia laureas, vir facundissimi oris consernunt, & cum annum octogesimum excellisset, moriens tamen accusasse naturam dicitur, quod Ceruis, & Cornicibus diuturnam vitam, quorum id nihil interesset, hominibus, quorum maximē interfuerat, tam exiguam dedisset. Tum conuersus ad discipulos, in vita plus esse docebat vanitatem, quam utilitatem, amore autem gloria nihil esse ianuarius, atque inter hæc verba animam exhauit, pulcherrimè, si quando alias, philosophatus. Character eius politus est, amoenus, elegans, torus affluens veneribus: tum præcipue in exprimendis, effingendisque hominum moribus, pollet dexteritate quadam singulari, ex quo Theophrasto tantopere delectatus est Cicero, vt eum amicum suum, & delicias nominaret. Cumque oris adeo rotundi esset, & plane attici, sapit tamen prouantiatio aliquid peregrinum, & Ercium, inde enim erat oriundus. Itaque cum percontaretur ex antea quadam, quanti aliquid venderet, & respondisset illa, atque addidisset hospes non posse minoris, tulit molestè se non posse effugere hospitis speciem, cum etatem ageret Athenis, optimeque loqueretur.

Demetrius Phalerenus.

CAPVT XXXVII.

Theophrasti sc̄etus Demetrius Phalerens vir politissimi ingenij, qui rem publ. Atheniensem magna imprimis gloria administravit. Nam illi quot anni currunt dies, tot sunt erectæ statua, lenocinante principijs fortunata. Sed mox rotæ turbine excussus, inconstantiarum humanarum fidem fecit: nam trecent-

ta, & sexaginta statua, quæ eius nomini erant posite, partim contritæ sunt, partim etiam immutatas conflaræ.

Ipse extorris in AEgypto aspide ad corpus admota, vita priuatus est. De eius stylo nihil clarissimi dici potest, quād quod a Ciccone pronuntiatum est.

Successor, inquit, senibus adolescentibus Demetrius Phalereus eruditissimus ille quidem horum omnium, sed nō tam armis institutus, quād palestræ: delectabatur magis Athenienses, quam me: proceriter enim in sole, & puluerem, non vt e militari tabernaculo, sed vt e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. Hic primus inflexit orationem, & cam mollem, teneramq; reddidit, & suavis, sicut fuit, videri maluit, quam grauius. Addit eius sermonem, quasi stellis verborum illuminari, quo testimonio nihil potest esse grauius. Utinam præclaræ ingenij monumenta extarent pleniora: nam qui circumserunt liber de elocutione, non est meo quidem iudicio Demetrij Phal. sed alius ex his X I I I. quos commemorat Diogenes Laert. hoc vel illud unum arguit, quod initum libri sit sati politum, finis confusius, & ineptus. Deinde is author quisquis fuit, Demetrij Phal. testimonio virtutis in hoc libello (quicquid dicat Victorius) prudenter scriptoris modestiam non saperet, si Demetrio tribueretur.

Deiade sui in tertia persona sine vlla declaratione non meminisset. Ab e tempore peregrinatae dicunt eloquentiam varias insulas peragrassæ, & exteris se moribus obleuisse. Verum postquam Græcia sub Imperatoribus suppresso armorum studio, tota in literis consenuit, Nusquam maior vis eloquentia, nusquam vehementiores ingeniorum emissiones extiterunt. Floruit illis temporibus Amaltheæ cornu Dion Prusæus. Floruit Herodes Atticus, cuius omnes sophistæ particulæ quædam videbantur: floruit præcox naturæ miraculum Hermogenes, & Eustatius Cappadox Saporis triumphator, & Proæctus viua quadam, & spirans Mercurij imago, magnus denique eloquentiae artifex Libanius, & ipse Apostolæ nomine notior Julianus, qui omnes magni in dicendo extiterunt, cum alijs innumeris, quos apud Philostratani, & Eunapium licet legere. Absit tamen vt istos cum nostris Basilijs, Gregorijs, Chrysostomis, Ambroſijs, Hieronymis, Augustiniis, audeam commiscere, quibus peculiariis in sacra eloquentia locus debetur.

Nunc